

Jaarverslag 2020 Heemkundekring “Op ’t Goede Spoor”.

2020 begint als een jaar waarin we weer veel activiteiten op de agenda hebben w.o. interessante lezingen en excursies. Een jaar waarin we nog meer naar buiten willen treden om onze heemkundekring op de kaart te zetten. Een jaar waarin we al snel moeten onderkennen dat het zo’n vaart niet zal gaan lopen, sterker, dat we net als de rest van de wereld een pas op de plaats moeten maken.

Vergaderingen en overleg:

Maar de toekomst lijkt nog rooskleurig en vol verwachting als het bestuur op 16 januari 2020 de eerste vergadering in het nieuwe jaar heeft. Het is de laatste vergadering voor Nel Mathlener die zich niet meer herkiesbaar stelt, maar wel deel uit blijft maken van de redactieraad. De algemene ledenvergadering (ALV) wordt voorbereid en we zetten het vullen van de vacature van voorzitter, ontstaan na het plotselinge overlijden van Leon Baaten, hoog op de agenda. Het bestuur zal na de ALV nog zesmaal vergaderen in 2020.

De ALV wordt gehouden op 6 februari 2020 waar officieel afscheid wordt genomen van Nel Mathlener en waar Maja van Helvert en Ton van Baest toetreden tot het bestuur. Na de pauze wordt de film Waspik 1940-1945 van Leon Baaten en Jan van der Steen vertoond.

Bijeenkomsten van het Brabants Heem w.o. de in den Bolder geplande regiovergadering, komen te vervallen als gevolg van de coronamaatregelen.

Lezingen en excursies:

In een overvolle zaal vertelt Frans Ruczinsky (zoon van een Poolse strijder en voorzitter van het Generaal Maczek Museum) op 9 januari 2020 over de bevrijding door de Poolse troepen. Het is alweer 75 jaar geleden dat het zuiden van Nederland wordt bevrijd van de Duitsers. Het zijn vooral de Canadezen en de Schotten waaraan wij onze vrijheid te danken hebben. Vergeten wordt vaak dat ook de Poolse strijders een belangrijk aandeel hebben gehad in de strijd om de bevrijding van Brabant. Frans Ruczinsky weet op heel subtiele wijze hun belangrijke rol in deze strijd te verwoorden.

Alle andere geplande lezingen en excursies komen helaas te vervallen. Dit geldt ook voor de presentatie van het boek over oorlogsslachtoffers in de gemeente Waalwijk en de Expositie 40-45.

Diversen:

In 2020 melden 14 personen zich aan als lid van onze heemkundekring. Er zijn acht afmeldingen w.o. vier als gevolg van overlijden t.w. Bert de Wit, Hellen Zijlmans, Bertus Kemmeren en Jan Smits. De heemkundekring heeft op 31 december 2020 339 leden. De heemkundekring heeft twee ereleden t.w. Han Verschure en Wim Sars.

Op 24 april 2020 wordt heemkunde lid en dirigent van het heemkundekoor Ad de Klijn met een koninklijke onderscheiding benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij krijgt een défilé aangeboden van met ballonnen versierde auto’s van alle verenigingen waaraan hij is verbonden. Ook ons heemkunde lid Gerrie Langerwerf is verblijd met een koninklijke onderscheiding.

Op 12 en 13 september wordt tijdens Open Monumentendag tevens Brabants Erfgoed Weekend tweemaal een dorpswandeling georganiseerd, geleid door de gidsen Jos Smits en Diny Kamp. Geplande dorpswandelingen op 17 en 18 oktober t.g.v. de Maand van de Geschiedenis moeten helaas worden geannuleerd als gevolg van de nieuwe coronamaatregelen.

We zijn succesvol dienstbaar aan mensen binnen en buiten Waspik door het verstrekken van informatie vanuit ons archief o.a. aan de kleindochter van Carel Schilperoort (Nederlandsche Chromleiderfabriek Waspik) en de kleinzoon van Adrianus Vloeimans (met een leerlooierij in Waspik). We ontvangen in het heemhuis de jongste zoon van voormalig burgemeester Couwenberg die jaarlijks een bezoek brengt aan de graven van zijn ouders en aan ons (de jongste zoon is overigens ook al een dikke zeventiger).

Naast het verstrekken van informatie ontvangen we ook informatie in de vorm van archieven van muziekvereniging Animato, handboogschutterij Hercules en Bert en Erwin Akkermans.

Deelname aan de Rabo Club Support is wederom een succes. Het brengt het mooie bedrag van € 1286,86 op. Met dank aan iedereen die een stem op de heemkundekring heeft uitgebracht.

De vrijwilligersmiddag/-avond die gepland staat op 29 augustus 2020 gaat niet door a.g.v. de beperkende maatregelen. Als compensatie verrassen de bestuursleden Coby en Anita alle vrijwilligers thuis met een presentje.

Wel doorgegaan is de middag voor nieuwe leden op 5 september welke zijn verwelkomd met een ontvangst bij het heemhuis en een dorpswandeling, verzorgd door Jos Smits en Han Verschure. Deze middag is zeer gewaardeerd door de deelnemende leden.

Op 20 november hebben we een bord geplaatst aan het hek dat toegang geeft tot het Speelhuis in de Kerkstraat. Het bord is geplaatst om de locatie van het heemhuis beter herkenbaar te maken.

Het bestuur heeft een aantal doelen opgesteld om de heemkundekring (nog) meer toegankelijker en transparanter te maken voor zowel vrijwilligers als publiek. Het bestuur wil o.m. het archief zoveel mogelijk digitaliseren voor een optimaal gebruik door zowel publiek als gebruikers binnen het bestuur en de werkgroepen alsmede het werken en inloggen op afstand door de vaste gebruikers, de rondleidingen (dorpswandelingen) versterken door het inzetten van audio materiaal voor de rondleiders en het verder uitbouwen en moderniseren van de website, eveneens voor een grotere toegankelijkheid. Hiervoor is een subsidieaanvraag ingediend bij het Prins Bernhard Cultuurfonds. Op 10 december 2020 heeft de heemkundekring het verheugende nieuws gekregen van het Cultuurfonds dat er in het kader van de Regeling Themafonds Erfgoedvrijwilligers een subsidie wordt toegekend ad € 4676,00 om deze doelen te gaan realiseren.

Werkgroepen:

De fotoarchiefwerkgroep heeft zich in 2020 noodzakelijkerwijs moeten beperken in hun activiteiten als gevolg van de coronamaatregelen, maar is wel doorgegaan met het verzamelen, beschrijven en archiveren van interessante foto's uit een ver maar ook meer recent verleden en het digitaliseren van deze foto's. We streven ernaar om alle foto's uit ons archief op die manier vast te leggen. Alle gedigitaliseerde foto's zijn op termijn via Internet beschikbaar voor iedere geïnteresseerde bezoeker. De foto's zijn natuurlijk ook altijd te bekijken in de mappen waarin ze, honderd per map, in het archief te vinden zijn. De werkgroep heeft gedurende het afgelopen jaar ook verschillende mensen op hun verzoek van informatie en/of foto's kunnen voorzien. Het zoeken en aanleveren van foto's die kunnen dienen als illustratiemateriaal voor het Heemkundeblad is natuurlijk ook heel belangrijk. Door toepasselijke foto's in een periodiek of themanummer te plaatsen, kunnen de lezers ook van die bijzondere beelden genieten.

Naast foto's is de werkgroep ook actief met bidprentjes en andere herinneringsprentjes. Door de contacten met diverse heemkundekringen hebben we hen kunnen voorzien van voor hen relevante prentjes en hebben we op die manier ook prentjes ontvangen. Verder ontvangen we met regelmaat prentjes van particulieren, waarvoor onze dank, en ontvangen we verzoeken om kopieën van prentjes, vaak ook via onze site. Het is fijn te zien dat mensen hun weg naar de website van de heemkundekring hebben gevonden.

De werkgroep toponiemen heeft één bijeenkomst in februari kunnen houden waarbij hoofdzakelijk is gesproken over de betekenissen van toponiemen. Begin maart komt het bericht van het overlijden van Hellen Zijlmans, wiens idee het is geweest om deze werkgroep op te starten. We zullen haar ontzettend missen met haar inbreng en kijk op bepaalde zaken. In september is de jaarlijkse fietstocht van de werkgroep gehouden langs de Waspikse huizen met 'Hartje' in de gevel.

De archiefwerkgroep heeft het archiveren van het archief van de Stichting Jeugdcarnavaal dit jaar nagenoeg afgerond. Gewacht wordt nog op de recente geschiedenis om het geheel te kunnen voltooien. Daarna wordt in overleg met het bestuur van de stichting bepaald waar het archief zal worden ondergebracht. Verder is de werkgroep gestart met het planmatiger structureren van het archief en de bibliotheek. Ook wordt nauwgezet gekeken naar materiaal dat werkelijk in ons archief thuis hoort en materiaal wat beter bij andere heemkundekringen kan worden bewaard. Het beschrijven van voorwerpen en het archiveren van documenten zijn, met inachtneming van de coronaregels, doorgegaan.

De redactiewerkgroep heeft dit jaar drie periodieken en een themanummer verzorgd. In de 54ste periodiek, februari 2020, met o.a. het tweede deel over het dagboek van Jo Ruijtenberg en de geschiedenis van Vrouwkentsvaartsestraat 20 is een In Memoriam opgenomen voor Leon Baaten. Het vijfde artikel in de rubriek "Uit ons heemhuis" is ook nog van de hand van Leon.

In april is een Themanummer over de Waspikse slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog uitgebracht, nog geschreven door Leon Baaten. Het kon gelukkig toch uitgegeven worden, omdat het meeste materiaal op de computer van Leon was terug te vinden. De redactie van de heemkundekring is erg blij dat ze hem postuum aan het woord kon laten over deze voor hem zo fascinerende periode.

Periodiek nr. 55 van september 2020 gaat o.m. in op het dagboek van domineesdochter Marie Locher, de vloedmuurtjes langs 't Vaartje en de brand in het koel- en diepvrieshuis aan de Berkendreef op 22 mei 1992. In deze editie helaas ook een In Memoriam en wel voor Hellen Zijlmans, die samen met haar man Theo aan de voet stond van onze heemkundekring.

De 56ste periodiek wordt als compensatie voor alle vervallen activiteiten versneld uitgegeven in december 2020 en bevat o.a. een wonderlijk verhaal over de zeer welgestelde familie De Roon in ons eenvoudige dorp Waspik in de negentiende en begin twintigste eeuw. Bij deze periodiek is een kerst- en nieuwjaarsgroet van het bestuur gevoegd alsmede een pen met het opschrift "Heemkundekring Op 't Goede Spoor Waspik d.d. 1986-2021". Dit als aandenken aan 35 mooie jaren van onze HKK en om vooruit te lopen op de viering die hiertoe nog plaats moet gaan vinden als de situatie het toelaat.

Het heemkundekoor heeft dit jaar als gevolg van de coronacrisis praktisch niets kunnen organiseren. Tot medio maart is alles normaal verlopen met vijf repetities en één optreden. Daarna zijn alle repetities en de vijf geplande optredens geannuleerd. Per 1 januari 2020 is toetsenist mevr. Carla Leenaarts gestopt met de muzikale begeleiding van het koor. Mevr. An Woltering is, ongeveer tot medio maart, ingevallen. Nu is het heemkundekoor op zoek naar nieuwe muzikale begeleiding. Helaas hebben ook drie leden om gezondheidsredenen hun lidmaatschap opgezegd. Zoals al gemeld schijnt op 24 april het zonnetje door de benoeming van dirigent Ad de Klijn tot Lid in de Orde van Oranje-

Nassau. In juni is er door het bestuur van het koor een corona-proof-bijeenkomst georganiseerd in de grote zaal in 't Schooltje om de teamgeest staande te houden. Daar de leden tot de risicogroep behoren, is hierbij de helft van de leden aanwezig.

Het bestuur bedankt alle leden van de werkgroepen en de andere vrijwilligers voor hun inzet in het afgelopen jaar 2020.